

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-48/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-241/2020.)

Érintett szerv: Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

(*[Név]*, *[Cím]*, *[Helység]* sz. alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) sérelmezte, hogy hiába kért többszöri segítséget abban, hogy a tulajdonát képező ingatlanát – jogerős bírósági ítélet szerint – birtokba vegye. Sérelmezte továbbá, hogy a rendőrök késve érkeztek a helyszínre, és kérésére sem bocsájtották rendelkezésére a helyszínen készült jegyzőkönyv egy példányát.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdésének f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A közterületen szolgálatot teljesítő állomány részére a „birtokvita típusú” rendőri intézkedésekre vonatkozó 29000/29609-1/2021.ált. sz. módszertani útmutató [a továbbiakban: Módszertani Útmutató].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A panaszban foglaltak, valamint a rendőrségi adatszolgáltatás alapján rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A panaszos 2020. június 26-án személyesen jelent meg a helyi rendőrségen, ahol előadta, hogy bár jogerős bírói döntés van arról, hogy a tulajdonában lévő ingatlant az ott lakó személyeknek el kell hagyniuk, és azt a részére át kell adniuk, ezt az ott lakók nem teszik meg. A panaszos kérte, hogy küldjenek járőrt a helyszínre a lakók kilakoltatása céljából.

P. T. r. őrgy. tájékoztatta a panaszost a végrehajtás jogszerű menetéről és az önbíráskodás bűncselekmény törvényi tényállásáról, továbbá felhívta a panaszos jogi képviselőjét is, aki szintén arról számolt be, hogy a végrehajtással kapcsolatos tájékoztatást már megadta a panaszos részére, de azt a panaszos nem volt hajlandó elfogadni. *P. T. r. őrgy.* felhívta a panaszos figyelmét, hogy amennyiben a végrehajtó rendőri segítséget kér, azonnal megtörténik a segítségnyújtás a rendőri szervek részéről.

2. Ezt követően – a szóban forgó lakóingatlan előtt – a panaszos fiával együtt, telefonon is rendőri intézkedést kért, mivel a lakók nem engedték be a tulajdonát képező ingatlanába, abból nem voltak hajlandók kiköltözni. A panaszos ingatlanában tartózkodó család két tagja téglát és fahaságot dobált a panaszos és fia felé. A két család szóváltásba keveredett, szidalmazták egymást. A panaszos bejelentésére P. T. r. őrgy. a helyszíntre vezényelte a szolgálatban lévő járőröket.

3. A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök késve – 17-20 perc elteltével – jelentek meg a helyszínen, pedig a rendőrőrs a közelben található. A rendőrőrs adatszolgáltatása alapján megállapítható, hogy a helyszíntre irányított rendőrök a Rendőrkapitányságról tartottak vissza a bejelentés időpontjában, majd 5-7 perc elteltével jelentettek arról, hogy egy közlekedési baleset miatt nem tudtak tovább haladni. Ezt követően bűnügyi ügyfeldolgozó szolgálat került kiküldésre, akik a bejelentéstől számított 15 perc elteltével érkeztek meg a helyszíntre.

4. A panaszos állításával ellentétben a rendőrőrs adatszolgáltatása szerint az ingatlanban kutatás megtartására nem került sor, azonban a bűnügyi ügyfeldolgozó szolgálat helyszíni szemlét fogantatosított. Megjegyzendő, hogy a bűnügyi állomány helyszíntre érkezésekor a két család hangosan szidalmazta egymást, ezért az intézkedés biztonságos megkezdésére csak úgy volt lehetőség, hogy a panaszost és fiát bekísérték a rendőrőrsre tanúkihallgatás céljából, a lakókat pedig az ingatlanban tartották vissza a további rendőri egységek megérkezéséig.

5. A panaszos állításával szemben a rendőrőrs adatszolgáltatása szerint sem a panaszos, sem annak fia nem kért másolatot a helyszíni szemléről készített jegyzőkönyvről, valamint a tanújegyzőkönyvről, erre irányuló kérelmét – sem szóban, sem írásban – később sem terjesztette elő, így azokat – bár annak jogi akadálya nem volt – a panaszos részére nem adták ki. E tekintetben azonban nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni a tényállást.

6. A panaszos segítségkérése kapcsán büntetőeljárás indult a számon,
amely a rendőrségi adatszolgáltatás idején még folyamatban volt.

Megjegyzendő továbbá, hogy a panaszos által sérelmezett intézkedést megelőzően, 2019. január 17-én, a panaszos személyesen jelent meg a rendőrőrsön, és beszámolt arról, hogy perben állnak az érintett családdal az ingatlan tulajdonjogával kapcsolatban. A rendőrőrsön a panaszost ez esetben is tájékoztatták, hogy a jogerős bírósági ítéletet követően a kötelezett félnek önként ki kell költöznie, vagy végrehajtási eljárás keretében kerül kilakoltatásra. Jogerős ítélet és végrehajtás hiányában azonban a rendőrök nem lakoltathatják ki a házban lakó személyeket. Az eset kapcsán a panaszos feljelentést tett, amely elutasításra került, ami ellen a panaszos panasszal élt a járási ügyészségen, ahol szintén elutasító határozat született.

A vizsgálat megállapításai

1. Fontos hangsúlyozni a „birtokvita típusú” rendőri intézkedések esetén kardinális jelentősége van a vitás helyzet alapját képező konkrét jogviszony tisztázásának, és ezen keresztül az esetleges jogsértő magatartások észlelésének. Ennek alapján lehet ugyanis eldönteni, hogy felmerül-e rendőri beavatkozást igénylő helyzet. Bűncselekmény vagy szabálysértés hiányában a magánérdekek védelme ugyanis csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne [Rtv. 24. § (2)].

A rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy a rendőrök a szükséges mértékben tisztázták a tényállást (amely alapján rendőri beavatkozást igénylő helyzet nem merült fel), majd ennek megfelelően – figyelemmel az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésére, 24. §-

ának (1) és (2) bekezdéseire – a tőlük elvárható felvilágosítást megadták a panaszos számára. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az e körbe tartozó sérelmek tekintetében visszássággként értékelhető mulasztás nem történt.*

3. A rendelkezésre álló információk szerint a körülmények adta legrövidebb időn belül érkeztek ki a rendőrök az érintett ingatlanhoz. A rendelkezésre álló információk alapján ugyan felmerült hátráltató tényező, ám az – álláspontom szerint – nem róható fel a rendőrségnek, és nem is eredményezett elfogadhatatlanul hosszú bejelentéshez képesti kiérkezési időt. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy e tekintetben visszásság nem történt.*

3. A helyszínen készített jegyzőkönyvek másolati példányának kiadása tekintetében nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos